

حقوق سیاسی، منجمله حق انتخاب و حق کاندید شدن

افغان های برون مرزی مسلم است

4 نومبر 2013

با نزدیک شدن تاریخ انتخابات در کشور عزیز ما افغانستان، بحث های در مورد حقوق سیاسی اتباع افغان های خارج کشور اعم از آناتیکه حالت مهاجر داشته و یا آنهایکه وضعیت مقیم تقریباً دائمی در آن کشورها را دارند، مطرح است.

نظام حقوقی و قانونی حاکم بر کشور ما مبین این حقیقت است که تمام افغانهای برون مرزی در هر حالتی که هستند، یعنی مهاجر، پناهنده و یا دارنده تابعیت دولت دومی، در صورتی که تابعیت افغانی خود را حفظ کرده باشند، اتباع افغانستان محسوب میشوند و از تمام حقوقی مستفید میشوند که یک تبعه افغانستان داراست، تنها آناتیکه براساس حکم مقامات قضایی، حقوق سیاسی ایشان قسماً یا کلاً تحدید شده باشد و یا افغان هایکه براساس قوانین کشور مقیم، با دریافت تابعیت آن دولت ها، تابعیت افغانی ایشان را از دست داده باشند، متباقی سایر افغان های مقیم خارج، اتباع افغانستان شمرده شده و حایز حقوق اساسی میباشند که اتباع افغانستان دارند، که در میان آن، حقوق سیاسی، به شمول حق انتخاب کردن و حق انتخاب شدن نیز شامل است، مواد متعدد قانون اساسی فعلی و غالب مواد قانون تابعیت افغانستان متکای اثبات این حقوق میباشند.

حقوق سیاسی افغان های برون مرزی کاملاً براساس مندرجات مواد 22، 33، فقره 1 ماده 63 و ماده 72 قانون اساسی سال 1382 ه ش (2004 م) قابل استناد بوده و ثابت میباشند: ماده 33 قانون اساسی مشعر است: «اتباع افغانستان حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را دارا میباشند.» فقره 1 ماده 72 قانون مذکور چنین است: «...هرگاه کاندید وزارت تابعیت کشور دیگری را نیز داشته باشد، ولسی جرگه صلاحیت تأیید یا رد آنرا دارد.» در نظامی که یک افغان دارای تابعیت دوگانه حق پیشبرد پست وزارت را که یک پست سیاسی است، دارا باشد، سایر اتباع دارای تابعیت دوگانه آن به یقین دارای حقوق کامل سیاسی است، زیرا بر اساس حکم ماده 22 قانون اساسی «تبعیض میان افغان ها ممنوع بوده و همه اتباع افغانستان در برابر قانون دارای حقوق و وجانب مساوی میباشند» و نیز پراگراف های دوم و پنجم ماده چهارم قانون اساسی و دیگر مواد ذکر شده قانون اساسی مجموعاً مؤید حقوق سیاسی افغان های برون مرزی میباشند.

تجارب گذشته و تطبیق عملی مفاد قانون اساسی در زمینه رعایت حق تابعیت افغان های برون مرزی نیز بر مؤثقت حقوق سیاسی آنها مهر تأیید گذاشته است، چنانچه در آوان تدویر لویه جرگه اضطراری از میان افغان های مقیم بسیاری از کشور های خارجی نمایندگان ایشان فرا خوانده شد تا در آن جرگه شرکت کرده از حقوق سیاسی افغان های حاضر در آن کشور ها نمایندگی نمایند، در آن وقت افغان های مقیم فرانسه به صورت دموکراتیک با انتخاب آزاد مستقیم و سری نماینده شان را انتخاب و به جرگه اضطراری اعزام نمودند تا از حقوق و حضور سیاسی ایشان نمایندگی شود. از هالند و سایر کشورهای اروپایی نیز نمایندگانی درین جرگه اشتراک نمودند. به همین ترتیب نمایندگان افغان های مقیم پاکستان و ایران، در امور سیاسی کشور همیشه فرا خوانده شده اند و حقوق سیاسی افغان های مقیم آن دو کشور را تمثیل کرده اند.

مجلس قضات عالی ستره محکمه در ماه اپریل 2013 م متن قانونی را مغایر احکام قانون اساسی اعلام نمود که در آن از تقرر افغان های دارای تابعیت دوگانه در پست های دیپلماتیک ممانعت به عمل می آمد.

قانون تابعیت افغانستان که در سال 2000 (حکومت طالبان) به تصویب رسیده است در فقره 1 ماده 3 اعلام میکند که: «تابعیت امارت اسلامی افغانستان: ارتباط سیاسی و حقوقی شخص با امارت اسلامی.»

اما ماده 7 قانون تابعیت مذکور که تابعیت دوگانه را رد میکند، چون با نص، ارزش ها و آرمان های قانون اساسی حاضر در تناقض قرار دارد، منسوخ و مردود میباشند. در اسباب رد این ماده میتوان به دلایل اصل هیرارشی قوانین (اولویت و اعتبار گسترده قانون اساسی نسبت به یک قانون عادی) و نیز به اصل «ارجحیت قوانین جدید نسبت به قوانین اسبق» Legis posterior derogate legis anterior استناد نمود.

و اینک برای اشتراک در جرگه مشورتی به منظور تأیید پیمان امنیتی دولت افغانستان با ایالات متحده امریکا برای افغان های مقیم پاکستان یکصد و چند نفر بهمین ترتیب برای افغان های مقیم ایران هم تعدادی و برای افغان های سایر کشور ها 30 نفر تخصیص داده شده است، که این نمایندگان در آن جرگه اشتراک خواهند کرد.

په اروپا کی دمیشه افغانانو د تولنو فدراسیون
فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

تجارب سایر کشور ها نیز در این زمینه دلیل حقانیت حقوق انسان های دارای تابعیت دوگانه میباشد در فرانسه حقوق سیاسی افراد الجزایری الاصل دارای تابعیت دوگانه محفوظ بوده و در هر انتخابات پارلمان الجزایر، حوزه های انتخاباتی آنها در گوشه و کنار فرانسه دایر و آنان نمایندگان ایشان را برای مجالس الجزایر انتخاب میکنند.

کمیسیون محترم مستقل انتخابات در افغانستان مشکل مالی را مانعی در برابر تحقق حقوق سیاسی افغان های برون مرزی به حیث دلیل مطرح میکند، اما این مشکل باید توسط دولت حل گردد و نیز در صورت امکان در زمینه کمک سایر کشور ها و سازمان های بین المللی جلب شود ، افغان های برون مرزی نمی توانند به خاطر ارایه چنین دلایلی از حقوق مسلم خویش چشم پوشی کنند.

شاید بعضی از عناصر عقب نگر تحقق حقوق سیاسی افغان های برون مرزی را به خیر و سلامت توقعات ایشان تشخیص ندهند و این مأمول را به تنگنا و ممانعت مواجه سازند.

فارو از از تمام انجمن های مدنی ، اجتماعی، فرهنگی، مسلکی، صنفی و علمی افغان های برون مرزی صمیمانه و بدون کدام منفعت مشخص این فدراسیون، دعوت به عمل میآورد تا با ندا و آواز یگانه و متحد از این خواست بسیار حیاتی و ملی اتباع برون مرزی افغانستان پشتیبانی کرده و تا تحقق کامل آن، به این کوشش پابند بمانند.

فارو حاضر است در صورت موافقت افغان های مقیم اروپا در این عرصه نقش هماهنگ ساز را برعهده گیرد.

افغان های برون مرزی با حرمت تمام از ستره محکمة جمهوری اسلامی افغانستان، از کمیسیون مستقل انتخابات، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و تمام مجامع ملی و مدنی وطن عزیز متمنی است تا از خواست برحق، قانونی و مسلم افغان های برون مرزی حمایه کرده و در رعایت و تحقق آن ما را یاری رسانند.

به امید توفیق این تلاش

"هیأت اجراییه فارو"